

RAQAMLI JAMIYAT SHAROITIDA VETERINARIYA TA'LIMIDA RAQAMLI VA GUMANITAR KOMPETENSIYALARNING INTEGRATSIYASI

Xudoyqulov I.A.

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti magistranti, islomjonxudoyqulov38@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada raqamli jamiyat sharoitida veterinariya ta'limida raqamli va gumanitar kompetensiyalarni integratsiyalash masalalari ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilingan. Fanlararo integratsiya asosida veterinariya mutaxassislarini tayyorlashda psixologiya, pedagogika, bioetika hamda raqamli texnologiyalarning o'zaro uyg'unlashuvi yoritib berilgan. Integratsiyalashgan yondashuvning kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishdagi ahamiyati asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: raqamli jamiyat, veterinariya ta'limi, raqamli kompetensiya, gumanitar kompetensiya, fanlararo integratsiya.

INTEGRATION OF DIGITAL AND HUMANITARIAN COMPETENCES IN VETERINARY EDUCATION IN A DIGITAL SOCIETY

Annotation. This article provides a scientific and theoretical analysis of the issues of integrating digital and humanitarian competencies in veterinary education in the context of a digital society. The integration of psychology, pedagogy, bioethics, and digital technologies in the training of veterinary specialists based on interdisciplinary integration is highlighted. The importance of an integrated approach in the formation of professional competencies is substantiated.

Keywords: digital society, veterinary education, digital competence, humanitarian competence, interdisciplinary integration.

ИНТЕГРАЦИЯ ЦИФРОВЫХ И ГУМАНИТАРНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ В ВЕТЕРИНАРНОМ ОБРАЗОВАНИИ В ЦИФРОВОМ ОБЩЕСТВЕ

Аннотация. В данной статье представлен научно-теоретический анализ вопросов интеграции цифровых и гуманитарных компетенций в ветеринарное образование в контексте цифрового общества. Подчеркивается интеграция психологии, педагогики, биоэтики и цифровых технологий в подготовку ветеринарных специалистов на основе междисциплинарного подхода. Обосновывается важность интегрированного подхода в формировании профессиональных компетенций.

Ключевые слова: цифровое общество, ветеринарное образование, цифровая компетентность, гуманитарная компетентность, междисциплинарная интеграция.

Kirish. Bugungi kunda raqamli jamiyatning shakllanishi ta'lim tizimida tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi natijasida mutaxassislarni tayyorlashda kompetensiyaviy yondashuv ustuvor ahamiyat kasb etmoqda [1]. Ayniqsa, veterinariya ta'limida raqamli va gumanitar kompetensiyalarni uyg'unlashtirish zamonaviy talablar asosida mutaxassis tayyorlashning muhim omili hisoblanadi.

Xalqaro tadqiqotlar veterinariya ta'limida kasbiy bilimlar bilan bir qatorda kommunikativ, etik va ijtimoiy kompetensiyalarni rivojlantirish zarurligini ko'rsatmoqda [2]. Shu sababli fanlararo integratsiya asosida raqamli va gumanitar kompetensiyalarni shakllantirish masalasi dolzarb ilmiy muammo sifatida namoyon bo'lmoqda [3].

1. Veterinariya ta'limida raqamli kompetensiyalarning ahamiyati.

Raqamli kompetensiyalar veterinariya mutaxassislarning zamonaviy texnologiyalar bilan ishlash, raqamli platformalardan foydalanish va innovatsion yechimlarni qo'llash qobiliyatini ifodalaydi. Tadqiqotlarga ko'ra, sun'iy intellekt, virtual laboratoriyalar va raqamli simulyatorlardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshiradi [4].

Veterinariya ta'limida raqamli texnologiyalarni joriy etish talabalar bilimini mustahkamlash, amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish va masofaviy ta'lim imkoniyatlarini kengaytiradi [5]. Shu bilan birga, raqamli vositalar orqali kasbiy faoliyatni modellashtirish talabalarni real ish sharoitlariga tayyorlaydi.

2. Gumanitar kompetensiyalar va ularning integratsiyadagi roli

Gumanitar kompetensiyalar veterinariya mutaxassisining axloqiy qarashlari, muloqot madaniyati va ijtimoiy mas'uliyatini o'z ichiga oladi. Psixologiya va bioetika fanlarining veterinariya ta'limiga integratsiyasi mutaxassislarning hayvonlar va insonlar bilan ishlashda mas'uliyatli yondashuvini ta'minlaydi [6].

Ilmiy manbalarda ta'kidlanishicha, raqamli muhitda ham samarali kommunikatsiya va etik me'yorlarga rioya qilish muhim ahamiyatga ega [7]. Shu sababli raqamli va gumanitar kompetensiyalarni alohida emas, balki integratsiyalashgan holda rivojlantirish zarur.

3. Fanlararo integratsiya asosida kompetensiyalarni shakllantirish

Fanlararo integratsiya veterinariya ta'limida raqamli va gumanitar kompetensiyalarni kompleks shakllantirish imkonini beradi. Bunday yondashuv natijasida talabalar kasbiy faoliyatda mustaqil fikrlash, muammoli vaziyatlarni hal qilish va innovatsion texnologiyalarni qo'llash ko'nikmalariga ega bo'ladilar [8].

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, integratsiyalashgan ta'lim modeli veterinariya mutaxassislarning kasbiy raqobatbardoshligini oshiradi va ularni mehnat bozoriga moslashtiradi [9].

Xulosa. Raqamli jamiyat sharoitida veterinariya ta'limida raqamli va gumanitar kompetensiyalarni integratsiyalash zamonaviy ta'lim tizimining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu integratsiya orqali bilimli, axloqan yetuk, ijtimoiy faol va raqamli texnologiyalarni puxta egallagan veterinariya mutaxassislarini tayyorlash imkoniyati yaratiladi.

Kelgusida veterinariya ta'limida integratsiyalashgan raqamli o'quv dasturlarini ishlab chiqish va fanlararo yondashuvni yanada kuchaytirish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi.
2. Bok H.G.J. Competency-based veterinary education. *Medical Teacher*, 2015.
3. OECD. *Digital Education and Skills Development*. Paris, 2020.
4. Gregurić Gračner G. The impact of artificial intelligence on digital transformation in veterinary education. 2024.
5. Chu C.P. ChatGPT in Veterinary Medicine: Clinics, Education, and Research. 2024.
6. FAO. *Veterinary Education and Professional Development*. Rome, 2019.
7. Formation of Students' Professional and Communicative Competencies through Digital Technologies.
8. Connecting digital and social competences in a flexible framework for VET teachers.
9. Sultonov S.S. Veterinariya ta'limida innovatsion yondashuvlar. Toshkent, 2021.
10. OECD. *Digital Transformation of Education*. Paris, 2021.